

Tematické okruhy k profilové maturitní zkoušce z PEDAGOGIKY

1 Vědní obor pedagogika

- předmět pedagogiky - edukace
- obory pedagogiky
- vztah pedagogiky k dalším vědám
- výchova – znaky, cíle, prostředky
- význam pedagogiky

2 Didaktika

- didaktika obecná, speciální
- didaktické zásady
- základní didaktické pojmy – vzdělání, vzdělávání, kurikulum
- didaktický trojúhelník
- metody pedagogiky

3 Pedagogický pracovník

- kvalifikace, uplatnění v praxi
- edukační styly
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- profesní etika
- osobnost pedagoga MŠ
- osobnost pedagoga volného času

4 Počátky výchovy, výchova ve starověku, středověku

- historické a současné pojetí vztahu výchova
- řecká, římská antická výchova, představitelé
- pedagogické systémy neevropských kultur - Konfucius
- znaky středověké výchovy a vzdělání
- středověké univerzity

5 J. A. Komenský, vývoj názorů na výchovu v 17. – 19. století

- J. A. Komenského- základní životopisná data, dílo, pedagogické zásady
- Pedagogické koncepce J. Locke, J. J. Rousseau, J. H. Pestalozzi, J. F. Herbart, F. FRÖBEL

6 Vývoj školství v českých zemích od 18. století do současnosti

- školská reforma 1774
- školská reforma 1869
- školství v Československu ve 20. st.
- představitelé české pedagogiky - K. S. Amerling, J. V. Svoboda, Gustav Adolf Lindner, Otokar Chlup, Václav Příhoda

7 Reformní pedagogika, alternativní školství

- důvody vzniku, znaky reformní pedagogiky
- představitelé reformní pedagogiky
- reformní hnutí v Československu
- Waldorfská škola
- Montessoriovská škola
- Freinetovská škola
- Jenská škola
- Daltonská škola
- Domácí vzdělávání, programy Zdravá škola, Začít spolu .....

8 Pedagogicko – psychologická diagnostika

- vybrané oblasti pedagog. diagnostiky- školní zralost, laterálnost, školní zdatnost, dg. sociální klima třídy, školy, dg. chování
- pedagogická diagnostika žáka a individuální vzdělávací plán

9 Sociální pedagogika

- předmět, vztah k dalším oborům
- historie sociální pedagogiky
- význam sociální pedagogiky
- sociální prostředí a výchova
- aktuální témata sociální pedagogiky- multikulturní výchova, masmédiá, sociální vyloučení

10 Rizikové skupiny dětí a mládeže

- sociálně právní ochrana dítěte
- CAN
- sociálně znevýhodněné dítě
- závislostní chování u dětí a mládeže
- nízkoprahová zařízení

11 Vzdělávací politika ČR a EU, výchovně vzdělávací soustava v ČR, školská legislativa

- mezinárodní úmluvy
- právo na vzdělání
- školská legislativa v ČR
- MŠMT
- právní úprava předškolního vzdělávání v ČR
- vzdělávací soustava v ČR, ve vybrané zemi EU

12 Rodina a rodinná výchova

- funkce rodiny
- historie a současnost rodiny
- druhy rodiny
- rodinná výchova
- náhradní rodinná péče

13 Školská zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu

- diagnostické ústavy
- dětské domovy
- dětské domovy se školou
- výchovné ústavy
- zařízení pro děti vyžadující okamžitou péči
- střediska výchovné péče

14 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská výchovná a ubytovací zařízení

- školní družina
- školní klub
- středisko volného času
- domy dětí a mládeže
- domov mládeže
- internát
- školy v přírodě

15 Pedagogika volného času

- volný čas- základní vymezení, historie, funkce
- druhy výchovně vzdělávací činnosti mimo vyučování
- subjekty v oblasti mimoškolní výchovy- historie, současnost
- současné trendy volnočasových aktivit

16 Hra a její význam v životě dítěte

- základní znaky, význam
- funkce hry
- vývojové etapy hry
- druhy her
- podmínky hry
- řízení her, role dospělého
- hračka a její význam

17 Předškolní vzdělávání historie a současnost

- historické a současné pojetí dítěte, jeho výchova a vzdělávání
- historické mezníky vývoje předškolního vzdělávání
- funkce MŠ
- struktura činnosti dítěte v MŠ
- řízení a organizace chodu MŠ
- evalvace v MŠ
- spolupráce MŠ a rodina

18 RVP pro předškolní vzdělávání, ŠVP, TVP MŠ

- základní charakteristika uvedených dokumentů
- cíle, oblasti předškolního vzdělávání
- vzdělávací oblasti
- podmínky pro předškolní vzdělávání

19 RVP pro předškolní vzdělávání - oblast dítě a jeho tělo, dítě a psychika

- společenská, mravní a citová výchova dětí
- sexuální výchova v MŠ,
- příprava dětí na čtení a psaní
- rozvoj elementárních matematických operací
- rozvoj elementární mediální a finanční gramotnosti
- příprava dětí na vstup do základní školy
- cizí jazyk v MŠ
- výchova dětí k bezpečnému chování a dopravní kázni

20 RVP pro předškolní vzdělávání - oblast dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět

- vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání
- prevence sociálně patologických jevů
- multikulturní výchova, začleňování národnostních menšin či cizinců
- genderově citlivý přístup
- vedení dětí ke zdravému životnímu stylu
- environmentální výchova
- seznamování dětí s historií a pamětihodnostmi
- udržování lidových tradic
- technická a pracovní výchova

21 Speciální pedagogika, výchova a vzdělání dětí se speciálními potřebami

- základní vymezení oboru, vztah k dalším oborům
- inkluze, integrace
- asistent pedagoga
- postoj společnosti k handikepu
- sociální pomoc

22 Psychopedie, somatopedie

- předmět, základní termíny, vztah k dalším oborům
- příčiny, diagnostika, klasifikace mentálních poruch
- autismus
- příčiny, diagnostika, klasifikace tělesným, zdravotním postižením
- výchova a vzdělávání v oblasti somatopedie a psychopedie

23 Surdopedie, tyflopédie

- předmět, základní termíny, vztah k dalším oborům
- příčiny, diagnostika, klasifikace v oblasti sluchového postižení
- příčiny, diagnostika, klasifikace v oblasti zrakového postižení
- výchova a vzdělávání v oblasti sluchového a zrakového postižení

24 Etopedie

- předmět, základní termíny, vztah k dalším oborům
- příčiny, diagnostika, klasifikace poruch chování
- prevence poruch chování
- zařízení poskytující edukace, reedukaci

25 Logopedie

- předmět, základní termíny, vztah k dalším oborům
- příčiny, diagnostika, klasifikace problémů v oblasti narušené komunikační schopnosti
- výchova a vzdělávání v oblasti narušené komunikační schopnosti